

BESZÁMOLÓ

A

SZADAI SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSI

KÖZPONT 2022. ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁRÓL

Szada, 2023. január 24.

Készítette: Kerékgyártó Tamás
Intézményvezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. (1) bekezdés d.) pontja kimondja, hogy a szociális intézmény fenntartója ellenőrzi, és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

A jogszabályban leírtaknak megfelelően az intézmény működéséről szóló szakmai beszámoló alapját az elmúlt év során készített kötelező nyilvántartások és adminisztrációk adatai, munkatársi jelentések, és ezen kívül személyes tapasztalatok adják.

A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) és a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet alapján az alábbi szociális és gyermekjóléti tevékenységet végzi:

- házi segítségnyújtás
- étkeztetés
- idősek nappali ellátása
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A 2022. évet nagymértékben meghatározta a Covid-járvány. Mivel az idősebb korosztály különösen érintett a koronavírus járvány által, ez az idősgondozásban nagy kihívást okozott. A tavalyi évben a szolgáltatások korlátozása nem volt, de a 2021. évhez hasonlóan újabb protokollok szakmai irányelvek jelentek meg.

A védőfelszerelések biztosítva voltak, lehetőség volt a munkavállalók tesztelésére is, az oltásokkal pedig a személyes védelem javult. A harmadik és negyedik hullám alkalmával a nappali ellátás szolgáltatásait több lépésben szűkítette, ez főleg azokat a programokat érintette, amelyeket az idősek vettek igénybe (pedikűr, klub foglalkozások). Az intézménybe érkező kliensek testhőmérsékletét ellenőriztük és kötelező volt a maszkhasználat.

A szociális étkezés területén az enyhítéseknek köszönhetően, már a kiszállítás az igénybe vevők saját ételhordójába történt.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat továbbra is működött, családlátogatásokat is végeztünk, de sok esetben elmaradt a fertőzés megléte, vagy gyanúja miatt. Az elmúlt évben többen kérték segítségünket az oltás regisztrációjához.

A pszichológusi munkában korlátozás nem volt, a védekezésre használtuk az EMMI szakmai iránymutatását.

A tapasztalatok alapján a digitális oktatásra való áttérés a hátrányos helyzetű családoknál nehézségeket jelentett. Továbbra is nehezítette a helyzetet, hogy a hátrányos helyzetű családok nagy részénél nincs meg az otthoni tanulás kultúrája sem, a szülők nem szoktak, illetve nem is tudnak segíteni a gyermekeknek.

Az intézmény szakmai hitvallása, célja:

A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ célja olyan személyes gondoskodás nyújtása, amely célzottabbá teszi a szükségletalapú ellátást, javítja a legelesettebbek szolgáltatáshoz jutásának esélyeit. Ismertebbé teszi a lakosság körében a meglévő szolgáltatásokat, erősíti a fenntartó, az ellátottak, valamint az intézmény közötti együttműködést. Elősegíti a családok kiegyensúlyozottabb életvitelét, a konfliktusos helyzetek feloldását, a hátrányok mérséklését. Szada nagyközség közigazgatási területén élő lakosság számára a komplex segítségnyújtás a különböző szervezeti egységek együttműködése és törvényi szabályozottsága szerint valósul meg.

I. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

A családsegítés célja: a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízis helyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Segítséget nyújt a működési területén élők szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzéséhez, feltárásához és kezeléséhez, a krízishelyzet megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez és az életvezetési képesség megőrzéséhez. Szabadidős programokat szervez, a hivatalos ügyek intézésében segít.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja: a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás a szociális munka eszközeivel és módszereivel hozzájárul az egyének, családok, csoportok és közösségek jólétéhez, fejlődéséhez és szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A gyermekek jóllétét garantáló szolgáltatások biztosítására, a gyermeki jogok védelmére vonatkozó tevékenység, a családok, az egyének – különös tekintettel a gyermekek – szociális és mentálhigiénés támogatását foglalja magában. Ezen felül a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezi. Támogatja, segíti, tanácsokkal látja el a válsághelyzetben lévő várandós anyát, valamint szervezi a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutását.

Az ellátás igénybevételének módja

A család- és gyermekjóléti szolgálat működését a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani. Hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetén, a járás székhelyen működő Család- és Gyermekjóléti Központ válik illetékesé.

A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő (gyermek, szülő/törvényes képviselő) kérelmére történik. A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, akkor a törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli.

A feladatellátás általános megközelítése

1. A családsegítés keretében a Szolgálat szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást végez, és az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezésében nyújt segítséget.

Szociális segítőmunkával a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, valamint közösségfejlesztő programok szervezését, egyéni és csoportos készségfejlesztését biztosítja. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt. Kríziskezelést biztosít, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokról tájékoztatást nyújt.

2. A gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése érdekében végzett feladat a jogokról való tájékoztatás, tanácsadás, várandós segítése, szabadidős programok szervezése, ügyintézés. Mindez magába foglalja az univerzális, alapellátási formákat, amelyekre minden szülő/törvényes képviselő jogosult: ismeretterjesztés gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, gyermekbántalmazás és elhanyagolás jeleiről, következményeiről. A bántalmazás némely formái, mint a fizikai bántalmazás, és az érzelmi bántalmazás egy bizonyos szintig sokak számára sajnos elfogadható. A szexuális bántalmazás máig tabu a családok többségében. Fontos és elengedhetetlen a felvilágosítás a gyermeki személyiségre gyakorolt káros hatásairól.

A Szolgálat tájékoztatja a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről.

3. Veszélyeztetettség megelőzése érdekében végzett tevékenység a jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, magánszemélyek részvételének elősegítése, amely figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. A Szolgálat a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra.

A beérkezett jelzéseket a Szolgálat fogadja, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad. A probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a Család- és Gyermejjóléti Központnak.

4. Kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében családsegítőink – szociális segítő munkával – elősegítik a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, a családi konfliktusok megoldásának elősegítését különösen a válás, kapcsolattartás és gyermekelhelyezés esetében.

**A szolgáltatást igénybe vevő családok száma a problémák halmozott száma szerint
2022. évben**

Probléma jellege	Száma
életviteli	0
családi-kapcsolati	12
családon belüli bántalmazás	0
gyermeknevelés	0
magatartászavar, teljesítményzavar	12
anyagi, lakhatási	11
ügyintézésrel kapcsolatos	5
információ kéréssel kapcs.	10
egészségi probléma	2
foglalkoztatással kapcsolatos	0
szervedélybetegség	0
Gyermek int. való beill.	6
lelki- mentális, pszichiátriai betegség	2
egyéb	9
összesen	69

Az alapellátásban gondozott családok számában 2021. és 2022. között lassú ütemű változás mutatkozott. Az előző évhez képest 2022. első felében alig figyelhető meg változás, azonban az év második felében az esetszám csökkenése tapasztalható. Ennek oka lehet, hogy az óvodai és iskolai szociális segítők preventív munkájának köszönhetően a problémák korai felismerése lehetővé teszi az azonnali segítségnyújtást.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy 2020. és 2021. között lassú ütemű családszám csökkenést figyelhetünk meg. 2022. évben minimális esetszám növekedése tapasztalható. Mindezek oka lehet, hogy a krízis helyzetben lévő veszélyeztetett gyermeket nevelő családok a gondozás során prioritást élveznek. A szociális problémákkal küzdő egyének és gyermektelen családok esetében jellemzően tanácsadás keretében nyújtottunk segítséget.

A családsegítők által gondozott személyek száma 2022-ben

IGÉNYBEVÉTEL MÓDJA		
SZEMÉLYEK SZÁMA	EGYÜTTMŰKÖDÉSI	EGYÜTTMŰKÖDÉSI
	MEGÁLLAPODÁS ALAPJÁN	MEGÁLLAPODÁS NÉLKÜL
635 fő	44 fő	591 fő

A családsegítő munkakörben dolgozók mind együttműködési megállapodás alapján, mind együttműködési megállapodás nélkül segítik a rászoruló személyeket, családokat. Együttműködési megállapodás alapján azon személyekkel, családokkal dolgozunk, ahol a szociális segítőmunka biztosítása legalább évi átlagban havi háromszori személyes találkozásra épül. Az adatokból kiderül, hogy 44 fő vette igénybe megállapodással a szolgáltatásainkat. Együttműködési megállapodás nélkül azokat a személyeket gondoztuk, akiknek a problémája egy-háromszori segítségnyújtást igényelt, viszont együttműködési megállapodás megkötésére nem volt szükség. Pl.: az egyszeri ügyintézésben, a szociális ügyeikkel kapcsolatos nyomtatvány kitöltésében, adományokhoz való hozzájutás közvetítésében stb. kértek segítséget. Ilyen esetben 591 fő vette igénybe a szolgáltatásainkat.

2022-ben a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő felnőtt korú ellátottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint

FELNŐTTKORÚAK ISKOLAI VÉGZETTSÉGE	
MEGNEVEZÉS	FŐ
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	22
Általános iskola nyolc osztálya	5
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	12
Befejezett szakközépiskola	2
Befejezett gimnázium	0
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	1
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	2
Összesen	44

Az adatokból kiderül, hogy az ellátott felnőtt korúak esetében 61 %-ot tesz ki azoknak a száma, akik az általános iskola 8. osztályát befejezték, illetve az ettől alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Az iskolai végzettség nagyban meghatározza egy-egy személy munkaerő piaci helyzetét, amely befolyásoló hatással lesz a család életére és az általuk nevelt gyermekek jövőjére.

2022-ben a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma a családi összetétel szerint

CSALÁDI ÖSSZETÉTEL	
MEGNEVEZÉS	CSALÁDOK SZÁMA
Egyedül élő	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	4
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	3
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	5
Egy szülő 3- vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	2
Egyéb	
Összesen	16

2022-ben a szolgálatban megjelenő szakmai tevékenységek halmozott száma

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	
megnevezés	szakmai tevékenységek száma
Információnyújtás	499
Segítőbeszélgetés	488
Tanácsadás	506
Ügyintéséhez segítségnyújtás	476
Konfliktuskezelés	20
Kríziskezelés	4
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	48
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	20
Közvetítés más szolgáltatáshoz	5
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	5
Esetkonferencia	10
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetmegbeszélés	15
Esetkonzultáció	6
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	45
Családlátogatás	503
Adományközvetítés	130
Oktatási intézmény gyermekv. feladatainak segítése	12

Pszichológiai tanácsadás	22
Jogi tanácsadás	6
Mediáció	6
Összesen	2832

Egyéb szolgáltatások

Csoportmunka

A szociális segítő munka nemcsak egyéni esetkezeléssel valósul meg szolgálatunknál, hanem csoportmunka keretében is. 2020 tavaszán és őszén fennálló Covid-helyzet miatt a csoportfoglalkozások nem kerültek megtartásra.

Prevenció és bűnmegelőzés

2022. évben is nagy hangsúlyt fektettünk a prevencióra és a bűnmegelőzésre, melynek keretében a nyári szünetben táboroztattuk a családban nevelkedő gyerekeket. A 7-12 éves kiskorúakat két héten keresztül fogadtuk napközis tábor keretein belül. Összesen 20 fő gyermeknek biztosítottuk az élményekben gazdag szabadidő eltöltését. A szülők és a gyerekek örömmel fogadták ezt a kezdeményezésünket, hiszen az általunk gondozott családok számára sokszor elérhetetlen a gyerekek nyaraltatása és igényes programokon való részvételük.

Adományok gyűjtése

2022. évben is rendszeresen szerveztünk adománygyűjtést rászoruló családok részére. a Magyar Élelmiszerbank Egyesület segítségével élelmiszer, tápszer, bébiétel, tartósélelmiszer, zöldség-gyümölcs stb. adománnyal tudtuk támogatni a nélkülözőket. A karácsonyi ünnepek közeledtével számos több felajánlás érkezett magánszemélyektől, akik nagylelkű adományokkal tették szebbé az ünnepet.

II. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás során cél, hogy az ellátottak önálló életvitelére szükségletének megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítva legyen. Így különösen az alapvető gondozási, ápolási feladatok végzése, személyi és lakókörnyezeti higiénié biztosítása, háztartási teendők ellátása a feladat.

Nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy a társadalmi izolációt megelőzzük, lehetőség szerint az intézmény szabadidős programjaiba való bevonással. Amennyiben ez nem volt lehetséges, akkor családdal, barátokkal, lakókörnyezettel próbáltuk erősíteni kapcsolatokat, a külvilág eseményeit, történéseit közvetíteni.

A szolgáltatás igénybevételének leggyakoribb oka az egészségi állapotban bekövetkező drámai változás, krízis, melyet sem az igénybe vevő, sem a hozzátartozók nem voltak képesek önerőből kompenzálni.

2020-ban a koronavírus okozta világiárvány felborította az emberek életvitelét és napirendjét. Új viselkedési és szokásrend elsajátítása vált szükségessé mind a gondozók mind a gondozottak számára. A korlátozó intézkedések miatt, fokozott igény merült fel a házi segítségnyújtásra, a családtól és a más segítségtől elkülönülve élő idős emberek számára. A kijárási tilalmak és a bevezetett időkorlátok megnehezítették a mindennapi életet. Alkalmazkodni kellett a munkavégzés során az elrendelt szabályokhoz úgy, hogy az idősök ellátása zökkenő mentesen történjen.

Az ellátottak általában egyedül élők, hozzátartozó nélküliek voltak, vagy megromlott kapcsolatrendszerrel rendelkeztek, egészségi állapotukra egyszerre több betegség megléte volt a jellemző. Mozgáskorlátozottság lakáson belül és kívül az ellátottak 90 %-ánál fordult elő.

A házi segítségnyújtás a napi tevékenységekben való segítettől, a fizikailag megterhelő feladatok átvállalásáig sok mindent magában foglalt. Ha a lakás elhagyása már nehéz feladat, a bevásárlás, gyógyszerkiváltás már megerőltető volt, és a korosodással egyre több segítséget igényelt az ellátott, mindezekből következett, hogy önmaga ellátása nehezebbre esett. A napi szintű személyi gondozás és szociális segítség biztonságot nyújtott nemcsak az ellátott számára, de a hozzátartozók számára is, illetve megkönnyítette az idős családtag ellátását. A gondozási feladatok ellátása közben a gondozó az idős ember életének részévé vált, amely kapcsolat alapja a bizalom. Gyakran már a gondozó jelenléte megnyugvást jelentett az aggódó idősnek. Az egyedül élő idős emberek gyakran elmagányosodnak. Az izolálódott embert már nagyon nehéz a társadalomba visszailleszteni, és aktív taggá tenni. Mindezek tudatában a lelki gondozás az egyik legfontosabb tevékenység a házi segítségnyújtásban. Gyakran a hozzátartozó hiánya vagy a kapcsolatok megromlása miatt következik be az elmagányosodás. A gondozó nem pótolhatja a családot, de rendszeres kapcsolatot tudnak biztosítani a külvilággal és enyhíteni a magányt.

Az információ hiánya is gyakran problémát okozott az idős korosztálynál, emiatt előfordult, hogy nem megfelelő döntéseket hoztak, illetve elestek különböző juttatásoktól. A szociális és egyéb ügyek intézése épp ezért kiemelten fontos volt a szolgálat tevékenységében. Sajnos az elmúlt évben is előfordultak idősök elleni bűncselekmények, ahol a bűnelkövetők kihasználták az áldozatok magányosságát, hiszékenységét, ami visszavezethető a kellő információk és a kapcsolatok hiányára egyaránt.

A lakókörnyezet is nagymértékben befolyásolja az ellátottak életét. Vidéki lét vagy belvárosi élet, komfortos vagy komfort nélküli lakás – mindezek megkönnyítik, vagy épp megnehezítik az ellátottak amúgy sem problémamentes életét, így az ellátásukat is. Az ellátott otthonában történő segítségnyújtással csökkenthetjük az életmódbeli különbséget.

Igazi kihívást jelentett az ellátottak közötti több kilométernyi távolság, a szélsőséges időjárási viszonyok miatt a földutak állapota. A lehullott nagy mennyiségű eső különösen megnehezítette a kollégák feladatát. Gépjármű igénybevétele nélkül ezek az emberek ellátatlanok maradtak volna, hiszen többségüknek nincs hozzátartozója, vagy ha van, más településen, az ország más vidékén él.

Mind a fizikai, mind a lelki megterhelés enyhítése elősegíti, hogy az ellátott minél tovább otthonában, megszokott környezetében maradjon, mentesítve a szociális ellátórendszer egyéb szolgáltatásának igénybevételeitől. Fontos kiemelni a szolgáltatás prevenciós jellegét, hiszen azon idős emberek, akik még segítséggel el tudják látni önmagukat és környezetüket, a házi segítségnyújtással tovább maradhatnak otthonukban.

Jelentős volt az olyan gondozottaknak a száma, akiknek egyre romlott az egészségi állapota, majd teljes egészében fekvőbeteggé váltak otthonukban. A romló egészségi állapot, több krónikus betegség megléte, egyre nagyobb igénybevétele jelentett a gondozók számára.

A 2020-as évben mindezekhez társult a COVID 19 vírus okozta fertőzés. Az előírt védőfelszerelések folyamatos használata (maszk, gumikesztyű stb.) plusz megterhelést jelentett a dolgozók számára. A szükséges védőeszközök és fertőtlenítőszerbiztosítása folyamatos volt. A kollégák féltek attól, hogy bár nagyon elővigyázatosak, akkor is előfordulhat, hogy látható tünetek hiánya mellett is hazavihetik a vírust és megfertőzhetik családtagjaikat, és maguk is megbetegedhetnek.

Az ápolási és gondozási tevékenységeken kívül más teendőket is el kellett végezniük a munkatársaknak. A naponta történő többszöri ellátás nem csak ápolási feladatot jelentett, hanem házimunkát, ügyintézését és még számtalan más feladatot. Előfordult, hogy az idős

embereknél halmozottan jelentek meg a problémák: rossz lakáskörülmények, hozzátartozók hiánya, hanyatló fizikális állapot. Az ebben korban előforduló szellemi leépülés – demencia – jelentősen megnehezítette a gondozást. Család és hozzátartozó nélkül élő elesett emberek különösen hátrányos helyzetben vannak.

Vizsgálunk kell az ellátást igénylő gondozási szükségletét, bár ez a veszélyhelyzet ideje alatt felfüggesztésre került, megkönnyítve és felgyorsítva az ellátás igénybevételét. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A szolgáltatás-nyújtás időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. Az idősotthonba való bekerülésnél szempont az értékelő adatlap szerinti megfelelő ellátási fokozat. Ennek megfelelően a III. fokozatba történő besorolásnál kell tájékoztatni az igénybe vevőt a bentlakásos intézményi elhelyezés lehetőségéről.

A házi segítségnyújtás tevékenységnaplója két részből tevődik össze: szociális segítség és a személyi gondozás jogosultsági kategóriákhoz igazodóan került kialakításra. Külön naplót kell vezetni a csak szociális segítségre jogosultaknak nyújtott segítő tevékenységekről és a személyi gondozásra jogosultak (itt ebben kell mind a segítség, mind a gondozás tevékenységet dokumentálni) ellátása során végzett tevékenységekről, valamint a személyi gondozás tevékenységnaplójában azt az időtartamot is fel kell tüntetni, ami magában foglalja a gondozónak az ellátott lakására történő utazási idejét és a személyi gondozás résztevékenység elvégzésének időtartamát is.

A házi segítségnyújtás dolgozói létszámelőírásai keretében számítási alapként egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órakerete 147 óra.

A házi segítségnyújtás tevékenységnaplója az ellátott számára elvégzett résztevékenységek megnevezése és a tevékenységek elvégzésére fordított idő mellett a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított állami támogatás elszámolásának, valamint a kötelező szakmai létszám megállapításának a dokumentuma. Egy ellátott esetében azon napok számának, amelyen személyi gondozást is nyújtottak, éves átlagban el kell érnie az összes gondozási nap legalább 50%-át.

A törvényalkotó nem számolt azzal, hogy házi segítségnyújtásban több olyan tevékenységet kell ellátni a gondozóknak, melyeknek rögzítése az egyéni tevékenységnaplóban nem lehetséges, ezáltal normatív támogatás nem igényelhető utána, illetve az előírt dolgozói létszám számításba nem vehető figyelembe:

- más alapszolgáltatást igénybe vevő (pl. étkezés) krízis helyzetének elhárításában, megoldásában való közreműködés (pl. rosszullet),
- kórházba került kliens meglátogatása,
- házi segítségnyújtásban használt gépkocsi, javíttatása, tisztán tartása,
- szolgáltatás igénybevételére jelentkezőknél környezettanulmány elkészítésében való közreműködés,
- a rászorulóknak a különböző szervezetek által felajánlott segélyek eljuttatásában való közreműködés,
- munkavégzéssel, ellátottakkal kapcsolatos megbeszélések, eligazítások,
- telefonos ügyintézés, hozzátartozóval, háziorvossal, kórházzal kapcsolattartás,
- ellátottak pénzének felvétele vásárláshoz, egyéb kiadáshoz és azok elszámolása,
- nehéz esetek ellátása, gyakran két gondozót kell küldenünk, pl. ágyban történő mosdatáshoz, csak az egyik kollégának számolható el a gondozási és az útidő,
- ellátásban részesülő rosszullete esetén intézkedés, orvos, mentő hívása, amíg nem hagyjuk magára.

Házi segítségnyújtás igénybevétele 2022. évben

HSNY Szada			
Hónapok	Napok száma	Igénybevétel /fő	Átlag/nap
1	21	205	10
2	20	188	9
3	21	213	10
4	19	181	10
5	22	217	10
6	21	184	9
7	21	169	8
8	23	189	8
9	22	169	8
10	21	172	8
11	21	198	9
12	21	229	11

Tapasztalataink szerint, az idős embereket gondozó családok számára nagy segítséget jelent, ha a hozzátartozók mellett egy szakképzett gondozó is besegít az idős családtag gondozásába.

Az egyedül maradt idős hozzátartozók mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra itt maradtak támasz nélkül.

Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni, a gondozónő idővel nélkülözhetetlen családtaggá válik. Próbálunk segíteni a megszokott életük fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben. Nagyon fontos lenne, hogy az idős embernek helye legyen a családban és ne teherként éljék meg jelenlétüket.

Nehezen éli meg az idős ember, ha magára marad. Megszűnnek a kapcsolati hálók, elszeparálódnak, befelé fordulnak és elkeseredetté válnak. Ilyenkor jön, a „minek élek még, csak gondja van velem a gyerekeknek.”

Társadalmi szinten is jelentkezik a probléma, kevés aktív nyugdíjossal lehet találkozni. Ellátottjaink nagy százalékára jellemzőek a fentiekben leírtak. Ezért kiemelkedő jelentősége van a házi segítségnyújtás ellátási formának.

Célunk az egyéni szükségletek figyelembevételével a szakszerű, emberközeli és jó kapcsolatokon alapuló gondozás megvalósítása.

III. Szociális étkeztetés

Az étkeztetés célja, feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. tv. 62.§-a határozza meg. Az étkeztetés keretében kell azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodni, akik az önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az étkeztetés keretében gondoskodunk azokról a személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt különösen rászorulnak a társadalmi támogatásra.

Az étkeztetést a Szadai Gyermekelelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha által biztosítottuk. A hét minden napján van lehetőség az étkezésre, aminek a módjai: helyben fogyasztás, elvitel és házhozszállítás. Az ebéd térítési díja ennek megfelelően alakul, csak ebéd, illetve ebédszállítással.

Az étkezésért térítési díjat kell fizetni, aminek a mértéke nem haladhatja meg az egyéni jövedelem harminc százalékát.

2022. évben a térítési díj összege 950 Ft-ban lett meghatározva, szállítással 1130 Ft. A térítési díj mértéke abban az esetben lehet kevesebb, ha az egyéni jövedelem miatt a 30 százalékos maximum határt meghaladja a fizetendő összeg.

Térítési díj elmaradás 2022. évben nem volt. Az ellátást igénybe vevők köre az életkor és a nemenkénti megoszlás tekintetében jelentős változást nem mutat a korábbi évekhez képest. Az ellátást igénybe vevők kétharmada nő, egyharmada főleg egyedül élő idős férfi.

Az elmúlt évben díjemelkedés nem volt a szolgáltatásban. A szociális étkeztetést idős, alacsony nyugdíjjal rendelkező emberek veszik igénybe.

Az igénybe vevők nemek és korosztályi arányszámainak tekintetében nem történt elmozdulás és ez mondható el az igénybe vevők jövedelmének tekintetében is.

Esetükben - az alacsony jövedelem miatt - a térítési díjat csak a törvény által szabályozott mértékben tudjuk érvényesíteni. Szintén a jogszabályi kötelek miatt, egy lakcímen élőknél szállítási díj csak egy adagra kérhető el.

Szociális étkeztetés 2022. évben

Hónap	Elvitelre	Kiszállítással	Térítési díjat fizet	Önkormányzat támogatja	Összesen
2022. január	3	16	8	11	19
2022. február	3	17	10	10	20
2022. március	3	17	9	11	20
2022. április	3	15	7	11	18
2022. május	3	16	8	11	19
2022. június	3	16	7	12	19
2022. július	3	16	8	11	19
2022. augusztus	3	16	8	11	19
2022. szeptember	2	16	7	11	18
2022. október	2	15	7	10	17
2022. november	2	16	7	11	18
2022. december	2	16	8	10	18

IV. Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja)

A nappali ellátást nyújtó intézmény elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

- A legfontosabb feladatunk az idősek nappali ellátásában, hogy az ellátottak önálló életvitelük fenntartásában, szellemi képességük megőrzésében segítsük. Az időskori feledékenység, a szellemi képességek hanyatlásának lassítása érdekében foglalkoztatások zajlanak. Játékos feladatokkal, agytornával, memória tréningekkel teszik minőségivé a szolgáltatást.
- Fontosnak tartjuk a preventív előadások szervezését legyen az egészségmegőrző, baleset és bűnmegelőzési program.
- Az év kezdetétől minden hónapban az aktuális ünnepnapokról, jeles eseményekről megemlékezünk az ellátottak aktív közreműködésével.
- Zenés rendezvényeket, kirándulásokat szervezünk.
- Segítséget nyújtunk a mindennapi életvitelhez.

Az elmúlt évhez képest az idősök nappali ellátását igénybe vevők száma kis mértékben emelkedett, függetlenül attól, hogy több ellátottunk szakellátásba került, illetve elhalálozás is történt. Azonban minden esetben törekedtünk arra, hogy a település lakossága minél szélesebb körben szerezzen tudomást a klubról és vegyék igénybe a szolgáltatásainkat.

Idősök Nappali Klub **kézműves foglalkozásai** már évek óta nagyon közkedveltek. A kollégák próbálnak olyan tárgyakat elkészíttetni, melyek kis költségvetésből és egyszerű technikával megvalósíthatók, ugyanakkor mutatós darabok. A programok szervezésénél nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy mindig újabb és újabb módszereket ismertessünk meg a résztvevőkkel, melyek felkeltik az érdeklődésüket.

A foglalkozások célja: a régen mindennapos elfoglaltságnak számító kézimunka eljárásokat felelevenítsük, valamint olyan hasznos időtöltést ajánljunk, melyek során lehetővé tesszük az alkotás örömeinek érzését. A kreatív tevékenység a szabadidő hasznos eltöltésének kiváló módja, valamint a munka és szórakozás összekapcsolása. A programok során figyelembe vesszük az ünnepeket és ezekhez kapcsoljuk az elkészített tárgyakat.

Az klubtagok gyakran segítik egymást, tanítják társaikat egy-egy remekmű elkészítésére és használják fel később akár otthonukban is a tanult technikákat, melyek egy része neves ünnepek alkalmával dísz lehet a klubhelyiségnek.

A jövőre vonatkozó tervek

Idősök Akadémiája előadás-sorozatot tervezünk, mely havonta egy alkalommal kerülne megrendezésre. A programon megvalósul a korosztályok közötti együttműködés és párbeszéd. Feltárásra kerülnek azok a tudásanyagok, amellyel a különböző életkorú személyek rendelkeznek, s átadhatnak nemcsak egymásnak, hanem a következő nemzedéknek. A résztvevők megismerkedhetnek az őket érintő és érdeklő különböző témákkal, pl.: szociális és nyugellátási formákkal, egészségügyi problémákkal és azok orvoslásával, bűnmegelőzéssel, valamint egzotikus tájakkal képzeletbeli utazások keretében. Az idős emberek egyedüllétből, elszigeteltségből kilépve, egy színvonalas, gyakorlatias, családi hangulatú, interaktív légkörben előadásokat hallgathatnak meg. Fontos a nyugdíjazás utáni új életformára, ráirányítani a figyelmet, hogy miként töltsék el azt hasznosan, értelmet adva életüknek. Egy-egy életszakasz változása következményekkel jár, mindez nagyban befolyásolja a személyiséget. Fontos, hogy a nyugdíjasok többet tudjanak meg egy bizonyos témáról, hogy megőrizzék aktivitásukat és kreativitásukat, jobban megismerjék a jelenkor társadalmát, történetét. Így megtanulnak szembenézni a kor kihívásaival, jobban tudnak alkalmazkodni a tudomány, a technika vívmányaihoz

Több önkéntes segítő bevonása az ellátásba:

Az aktív idős korúak és a szívesen önkéntes munkát vállalók figyelmének, aktivitásának felkeltése. Az idős generációnak is segítséget kell nyújtania bajba jutott sorstársaik megsegítésére, házi segítségnyújtásban vagy akár azokban a családokban, ahol nincs nagyszülő, ott pótolhatnák a hiányukat. Figyelmük felkeltése, hogy milyen sokat tudnak tenni társaikért, ezáltal saját magukért is.

Diákok 50 órás közösségi szolgálatának bővítése, mely mindkét generáció számára hasznos, több diák kellene, akik segítséget nyújtanak. Pl. sétáltatás, beszélgetés, elektronikai eszközök használatának tanítása.